

De tachtigjarige vrede

Kees van Kooten

*De
tachtigjarige
vrede*

2021

DE BEZIGE BIJ
AMSTERDAM

Copyright © 2021 Kees van Kooten
Omslagontwerp Studio Jan de Boer
Omslagfoto Keke Keukelaar
Vormgeving binnenwerk Willem Morelis
Druk- en bindwerk Wilco, Amersfoort

ISBN 978 94 031 2340 0

NUR 301

debezigebij.nl

Bij de productie van dit boek is gebruikgemaakt van papier dat het keurmerk van de Forest Stewardship Council (FSC®) mag dragen. Bij dit papier is het zeker dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Inhoud

Voorzin	2021	9
1. Mijn geboortedag	1941	10
2. Dood	1978	16
3. Lieverkoekjes	2007	19
4. Toen was geluk heel gewoon	1948	22
5. De Schepping Gods	1949	25
6. Jan, Piet en Klaas	1956	31
7. De verrekijker	2013	35
8. Schrijvem	1947	40
9. Leeflezen	1954	43
10. Noterem	1958	47
11. Mijn opa	1955	50
12. De rijpen	1949	53
13. Onze pupillenlat	1954	56
14. Verantwoordelijking	2021	58
15. Blijven plakken	1976	59
16. Mijn happen	1977	62
17. Boekgewurm	1978	66
18. Naalden	2000	70
19. Leefwarmte	1948	74
20. Motorhond	1992	77
21. L'enfer ce sont les autres auto's	1993	83
22. Welk mens is uw poes	2001	86
23. L'écrivain	1981	91
24. Seize, rue Saint-Denis	1957	98
25. Toer	1977	103
26. Op de divan bij dokter Pop	1984	106
27. Young Billies	1979	112
28. Idiolatrie	2001	114

29. Goedkoop suckses	2006	120
30. Gnis	2007	122
31. De reiger	1981	124
32. Ik sta voor niets	1995	129
33. Nieuws van de Balkan	2003	132
34. De hoofdzaak	1961	134
35. Poep op de stoep	1976	137
36. Leens lente	2000	141
37. Elsa	2007	143
38. Het Sempégevoel	2001	146
39. Schaamdemp	2000	154
40. Sluwpret	2004	155
41. Zwijgstront	2004	157
42. Sensaturf	1988	158
43. Kwinksliep	1958	159
44. Droefdweep	1956	161
45. Gezinsauto	2001	163
46. Thijs	1983	167
47. De taal van de hoop	2004	179
48. Zelfsex	1993	183
49. Door de knieën	1987	187
50. Hedonia	1984	188
51. Hedonia (vervolg)	1984	192
52. Mijn fietsen	1952	193
53. Hedonia (einde)	1984	198
54. Een koffer met poep	1979	202
55. Levensnevel	1999	206
56. Ik besta erop	1981	210
57. Man in <i>Nova</i>	1982	216
58. Naar de bollen	1961	218
59. Zwemmen met droog haar	1991	220
60. Demootje	2007	237
61. Under my skin	1994	241

62. Oudbruin	2003	243
63. Wagen van de zaak	1969	245
64. Een rooie brandweerauto	2021	249
65. Zeer leuke Remco	2018	256
66. Wijze Opa Remco	2018	258
67. Jouw laarzenknecht	2018	261
68. Domme Epi	2006	264
69. Vier seconden vrede	2021	269
70. Euforidrine	1973	271
71. Kinderkwik	2002	297
72. Beweegredenen	2003	301
73. De misblik	2001	303
74. Homo	1964	306
75. Negen kaartjes	1968	310
76. De eten met het vork	2007	313
77. Annie's nalatenschap	1999	318
78. Poezen eigen deurtje	1978	321
79. De getekende vrede	1973	324
De geheide toekomst	1950	325
80. Een nederhekel hebben	2004	326
Verantwoording		338

Voorzin

Wie kleiner moet gaan wonen, moet ruimer durven denken: dit gaat mee, dat blijft achter, zus is onmisbaar, maar zo kan weg, en aangezien ik, sinds het verschijnen van de bundel *Treiterrends* in 1969, nog 27 andere, in hoofdzaak autobiografische boeken bij De Bezige Bij mocht doen verschijnen, is het nu welletjes en wil en weet en doe ik niks meer, want wat was ook alweer die Bijbelse parabel over ‘de schilder nu, zijn werk overziende’ waarna er nog iets kwam, maar ook dat is mij ontschoten – het was iets met in de afgrond storten omdat hij zo dom was tevreden over zijn werk te zijn en om dit beter te kunnen overzien een ijdele stap te veel achteruitzette, dus heb ik er wel voor gewaakt om al de navolgende, mijlpalige gebeurtenissen uit mijn tachtigjarige leven chronologisch uit al die plaatsroevende boeken bijeen te sprokkelen en daarom kan straks het cijfer rechts of links van de titel zowel slaan op het jaar waarin de gebeurtenis plaatsgreep als op het jaar waarin ik hier verslag van deed en hoop ik natuurlijk dat u nog geen enkel stukje hebt gelezen, maar mocht dit hier en daar af en toe wel het geval zijn, weest u er dan op bedacht dat er aanzienlijke verschillen met het originele verhaal kunnen bestaan, aangezien ik elk van deze tachtig vertelsels enigermate heb herschreven – een eigenwijsheid waar ik, gelet en pochend op mijn leeftijd, recht op meen te hebben.

Cornelis Reinier van Kooten

Mijn geboortedag

Om nog eens precies van haar te horen hoe de dag eruitzag waarop ik werd geboren, ging ik drieënveertig jaar later vanuit Amsterdam op weg naar mijn moeder in Den Haag.

Halverwege onze woningen stop ik om te tanken. Het is een self-servicestation en wanneer ik, mijn pompsnummer hardop onthoudend, naar binnen loop om af te rekenen, krijg ik een gratis drinkglas. Als ik hier de volgende keer weer kom, belooft de beheerder, ontvang ik een bon van maar liefst twintig punten en zodra ik zestig punten bij elkaar heb getankt, mag ik deze verzilveren voor nóg een gratis drinkglas!

Mijn glas heeft een whiskymaatje, maar veel te veel dikke ribbels. Bovendien zijn er sierlijk bedoelde belletjes in meegeblazen. Ik leg het op de passagiersstoel naast me, waar het, wanneer ik rem, recht-op tracht te gaan zitten. Omdat ik nogal laat ben, koop ik, tegen mijn gewoonte, geen bloemen voor mijn moeder meer. Wel vraag ik of zij soms een mooi whiskyglas kan gebruiken.

‘Ach jongen nou toch,’ zegt zij; ‘dat had je nou niet moeten doen!’

‘Ik heb het niet gekocht hoor,’ stel ik haar gerust, ‘dit was een toegiftartikel van de benzinemaatschappij.’

‘Helemaal voor niks?’ vraagt zij verbaasd; ‘hoe is het mogelijk! Maar dan hou je het toch zeker lekker zelf? Ik barst van de glazen en jullie breken er met zijn viertjes in een maand meer dan ik in een heel jaar. Maar dat ze dat zomaar weggeven, voor niks! De mensen hebben gewoon geen idee meer van wat echte armoede is. Ik bedoel zoals in de oorlog, dat er gewoon helemaal niks niemen-dal was! Als je toch ziet hoe leuk je tegenwoordig je baby kunt aankleden en dat ik jouw eerste broekje heb moeten maken van dat groene fluwelen gordijn uit het halletje, weet je nog wel? Wil je koffie?’

‘Graag,’ zeg ik handenwrijvend. ‘Want daar wilde ik het even over hebben. Ik moet weten wat dat voor een dag was, toen ik werd geboren. Voor een verhaaltje.’

‘Nou het begon dus eigenlijk al op zaterdag de negende,’ herinnert mijn moeder zich; ‘en het was prachtig weer, en dan lag je vader altijd op het dak.’ Zij zegt dit niet spottend of verwijtend maar eerder vertederd.

Toen ik voor het eerst over deze onachtzaamheid van mijn vader hoorde, nam ik mij voor dat ik, mocht dit ooit zover komen, Barbara geen seconde in de steek zou laten tijdens haar barensood. Als het zo uitkomt, mag zij dan ook graag vertellen hoe ik, gedurende haar bevallen van onze zoon Kasper, op de rand van het bed trillend in de weer was met een nat washandje waarmee ik om de anderhalve minuut haar voorhoofd depte. (‘Dat had hij onthouden want dat hadden ze mij verteld op zwangerschapsgymnastiek; dat de echtgenoot zich nuttig kon maken door tijdens de persweeën af en toe een nat washandje op je voorhoofd te leggen. Nou, en dat had hij onthouden hoor! Ik werd er knettergek van! Was zo’n wee net aan het opkomen, kwam hij weer met zijn kletsnatte washandje!’)

‘Maar het was dus op een zaterdag,’ noteer ik.

‘Ja,’ zegt mijn moeder. ‘De weeën begonnen dus op zaterdagmiddag 9 augustus 1941. Maar je bent pas ’s nachts geboren, om halftwee.’

‘En wat deed je, toen je voelde dat ik eraan zat te komen?’

‘Ik ben van de bank opgestaan en naar het balkon gegaan om je vader te roepen, want die lag dus te zonnebaden, op het dak.’

‘En toen naar het ziekenhuis?’

‘Naar het Westeinde, was dat. Daar was een katholieke verloskundige kliniek. Die heette Bethlehem. Allemaal nonnetjes. Maar zelf waren wij dus niks.’

‘Hoe ging je daar dan naartoe? Reden er nog wel taxi’s?’

‘Dat denk ik niet, eigenlijk. Maar je vader zal wel iets hebben

geregeld, toen hij eenmaal van zijn dak af was. En ik had een geweldige steun aan mevrouw De Munck, van nummer 170. De hele oorlog trouwens, met van alles.'

'Woonden er ook *NSB*'ers, bij ons op het portiek?'

'Niet op ons portiek nee, wel een eindje verderop. Die Vreeswijkstraat was lang, moet je rekenen; er zat van alles tussen. Ook kerels die bij de *WA* zaten. Twee broers waren dat. Die zijn nog officieel beëdigd op het Binnenhof, moet je toch nagaan! En dezelfde dag gingen ze nog naar het Oostfront. Stumperds. Maar die groette je natuurlijk niet.'

'En is pappa toen na mijn bevalling weer naar huis gegaan?'

'Ja. Lopend. Van het Westeinde terug naar de Vreeswijkstraat. En alles was verduisterd, maar dat was hij wel gewend.'

'Hoe bedoel je gewend?'

'Nou, je moet dus rekenen dat hij ook al een moedercursus had gevolgd.'

'Pappa?'

'In Loosduinen, 's avonds ja. Maar er reden geen bussen en geen trams. En er brandde natuurlijk geen straatverlichting en alle ramen waren verduisterd, dus dat vond hij te gevaarlijk voor mij en toen is hij zelf gegaan. Hij wist dus alles beter, dat begrijp je. Ik liet dat maar zo.'

'En is hij toen diezelfde zondag nog naar *Het Haagsch Dagblad* gegaan, voor de geboorteadvertentie?'

'Ja, dat moet haast wel, want die stond er maandag al in. De elfde dus. Daar was je vader goed in hoor, zulke dingen regelen. Want je moet rekenen dat er toen een heleboel kranten al niet meer mochten verschijnen, van de Duitsers. En maar zeven luiers, ik weet het nog goed.'

'Wat was daarmee?'

'Nou, dat was je hele uitzet. Maar het waren godzijdank mooie zomers, eenenveertig en tweeënveertig, dus alles droogde lekker snel. En na een paar maanden heb ik nog een kruipbroekje voor

HAAGSCHE COURANT ADVERTENTIEN.

Op 10 Augustus 1941 werd tot onze
groote vreugde geboren onze zoon
KEES

Dat het een echte Hollandsche jon-
gen zal worden hopen

B. en A. VAN KOOTEN-
Snaauw.

Vreeswijkstraat 174. 9907
Tijdelijk: Huize „Bethlehem“.

VOLK EN VADERLAND

OUDERS PLEGEN EER- ROOF AAN HUN ONSCHULDIG KIND!

In de „Haagsche Crt“ van 12 Aug. j.l. troffen we de
volgende advertentie:

Geboren:

Bernhard, Leopold, Frederik, Everhard, Julius,
Coert, Karel, Godfried, Pieter.

Wie tooit zijn kind, als hij het liefheeft, met de
negen namen van een verrader? Wat heeft dat kind
zijn ouders misdaan?

Vlak boven deze advertentie lazen we een andere:

Op 10 Aug. werd tot onze groote vreugde ge-
boren onze zoon

Kees

Dat hij een echte Hollandsche jongen zal wor-
den, hopen . . .

De idioten van de eerstgenoemde advertentie
moesten zich dood schamen wegens het feit, dat de
advertentie van Kees' ouders er toevallig dicht bij
kwam te staan: als het ware om weer wat goed te
maken jegens ons Volk?

je kunnen naaien, van flanel, dat je vader van de zaak had meegenomen. Maar dat bleek van een linieermachine te zijn. Kroop je als je geplast had rond met pimpelpaarse biljetjes?

‘Leuk,’ zeg ik; ‘ontzettend leuk dat je dat nog allemaal weet.’ En ik noteer: paarse biljetjes.

‘Heb je het ergens speciaal voor nodig?’ vraagt mijn moeder.

‘Ja, voor *Vrij Nederland*,’ verklap ik. ‘Daarin is een serie aan de gang van een stuk of twintig mensen, over de dag waarop ze zijn geboren.’

‘Gut, wat leuk!’ zegt ze. ‘Uitgerekend in *Vrij Nederland*, zo’n oorlogsdag!’ Zij meent het. Mijn moeder meent nog alles wat zij zegt. Ik kijk verstolen op mijn horloge. Ik heb het wel zo’n beetje. Ik moet weg, maar zit te schuifelen met het gevoel dat ik niks ben komen brengen; alleen maar wezen halen.

Ik vraag haar of zij nog iets van haar vaas heeft gehoord. Die is een maand geleden gestolen, op een zaterdagmiddag, toen zij even naar de sigarenwinkel op de hoek was om het *NRC Handelsblad* te halen, voor het wekelijkse scryptogram, en ze de buitendeur van haar benedenhuisje blijkbaar niet goed in het slot had getrokken. Toen zij terugkwam, was de vaas weg. Het was een grote, roodkoperen vaas, eigenlijk meer een kan, maar wij noemden hem van kindsbeen af de vaas. Hij had een hengel met een delftsblauwporseleinen handgreep en een gebutste, geelkoperen deksel, met een losjes en scheefzittende knop, ook van porselein. Daar konden mijn zusje Anke en ik ‘hallo hallo wie stinkt daar zo??!!!’ in roepen, in dat deksel. En de knop paste precies in je mond. Met Pasen was de vaas, als verstopplaats, altijd wel goed voor een eitje of vier. Hij stond op de loze schoorsteenmantel in de kamer aan de straatkant, een paar meter van het raam vandaan, maar door de opengeschoven gordijnen – mijn moeder haat vitrage – kon de vaas door elke voorbijganger vrijuit worden bewonderd. De dief had van haar allerlei dingen mogen meenemen, als hij de vaas maar had laten staan, want die vormde het enige stuk echt antiek

dat mijn ouders bezaten. Maar het was een kenner geweest, want alleen de vaas bleek verdwenen. Annie was nog stiekem wezen kijken in een paar antieketalages of onze vaas daar niet ergens tussen stond, maar tevergeefs. Zij had er veel verdriet van gehad, maar gelukkig wint haar nuchterheid het nog altijd van alles. Wel heeft zij twee etiketten onder haar naambordje geplakt, naast de drukbel, en daar heeft zij twee verzonnen jongensnamen op geschreven, met daarachter het aantal malen dat er voor deze niet-bestaande onderhuurders moet worden gescheld. Dat schrikt de inbrekers misschien een beetje af, hoopt zij.

Wanneer wij elkaar in haar deuropening gedag en tot gauw omhelzen, lees ik over haar schouder:

Joost Vens 2x*

Bob van Dam 3x*

Anderhalf uur later ben ik thuis. Ik haal het gratis drinkglas uit mijn jaszak.

‘Schenk mij hier maar eens een lekkere Highland Park in,’ beveel ik Barbara.

Zij pakt het premium aan, vraagt: ‘Wat is dit voor iets monsterlijks?’ en kiepert het glas in de pedaalemmer.

Mijn vrouw is na de oorlog geboren.

* Om het inbraakrisico te verkleinen heb ik de door mijn moeder verzonnen namen op mijn beurt gefingeerd. Wie desondanks inbreekt bij mijn moeder, die schiet ik dood.

Kees

Dood

‘Ik wist niet wat ik hoorde. Ik moest mij dus echt even vasthouden.’

‘Ik heb drie keer overgegeven. En nu voel ik het nóg af en toe opkomen.’

‘Je denkt dat je hard geworden bent, want het is tenslotte niet het eerste geval dat je meemaakt. Dus denk je dat je er in twee, pakweg drie dagen wel overheen zal zijn – nou, vergeet het maar. Ik heb het nu nóg, als ik opsta. Dat je weet dat er iets aan de hand is, dat er iets nooit meer zijn zal, iets wat nooit meer terugkomt.’

‘Pats boem weg! En nog maar zesentachtig! Het zijn altijd de verkeerde jongens die het eerste gaan.’

‘De morfibus nihil sine bene.’

‘Weet ik wel, weet ik wel, maar in zijn geval wás het gewoon zo. Ik heb zelden zo’n goeie jongen meegemaakt. En ik kende hem precies vijftien jaar, dus dat is nou niet bepaald iets wat je van de ene op de andere dag vergeet. Sinds la Courtine, militaire dienst, eigenlijk in feite.’

‘O, maar dan ben jij dus nooit in Den Bosch met hem gelegerd geweest?’

‘Niet dat je zegt dag en nacht zoals later, nee.’

‘Ik dus wel. Daarom. Ik kende hem op de kop af zeventien jaar en er zijn in mijn leven maar heel weinig mensen geweest met wie ik zo’n open contact had. Als mijn broekzak, zou ik bijna zeggen.’

‘Dat bedoel ik ja. Dat was ook het goeie van hem. Dat hij mij werkelijk alles vertelde, altijd. En ook búiten de werksector hadden wij dat hoor.’

‘Júist buiten de werksector hebben wij dat altijd gehad. Ik wist exact wat er privé allemaal speelde, in dat leven van hem. Jongen, zei ik dan ook vaak: dat hoef ik allemaal niet te wéten! Maar dan

zei die, en ik hoor het hem nog zeggen: maar ik wíl dat jij het wéét Otto! Want bij wie anders zou ik dit allemaal kwijt kunnen?’

‘Daar was hij tegen mij ook zo open over als wat. En ik ben er nog altijd blij om, trots op bijna, dat ik een van de heel weinigen mocht zijn met wie hij echt alles wou delen.’

‘Ik voel exact wat je bedoelt! Want als er nou iemand was aan wie hij al zijn geheimen opbiechtte, dan was ik het wel.’

‘Zal ik jou eens wat bekennen? Sinds zijn dood ben ik heel erg aan het bestaan van een God gaan twijfelen. Zo diep gaat dit namelijk bij mij. Nou komt dat waarschijnlijk ook omdat ik de laatste ben die hem gezien heeft...’

‘Wanneer heb jij hem dan voor het laatst gezien?’

‘Donderdag, verdomme.’

‘Diezelfde donderdag?’

‘Godzijdank ja.’

‘Hoe laat dan?’

‘Nou, laat ’s kijken, dat zal zo’n uurtje of drie geweest zijn.’

‘O, maar dan was jij dus al weg toen ik kwam.’

‘Hoe laat kwam jij dan?’

‘Halfvijf. En toen hebben wij nog een fantastisch gesprek gehad, samen. Het laatste goede gesprek dat de stakker heeft mogen hebben, godverdomme!’

‘Dat bestaat niet!’

‘Wat bestaat niet?’

‘God! En halfvijf bestaat ook niet! Ik heb vanaf drie uur tot minstens bij vijven met hem zitten praten. En toen moest hij dus weg, naar dat verrotte Arnhem. Ik ben sodeju dus de laatste die hem voor zijn dood nog heeft mogen zien. Daarom heb ik ook zo moeten overgeven, deze week. Anders zou het mij toch nooit zo hebben aangegrepen? Ik vind het al lullig genoeg dat ik mij niet heb kunnen vrijmaken voor de begrafenis...’

‘Ach man, schei toch uit, asjeblijft zeg! Toen ik bij hem wegging, stond hij nota bene al in zijn jas, klaar om naar Arnhem te gaan.’

Diezelfde jas waarmee ze hem uit zijn Bentley hebben gezaagd.

Dus wat beweer je nou eigenlijk?

‘Weet je wat jij kan doen?’

‘Nou?’

‘Doodvallen!’

Lieverkoekjes

Er ging weer eens een journaliste voor een sfeerrapportage op bezoek in een moskee en zij opende haar artikel in *de Volkskrant* als volgt: ‘Op tafel in de ruimte boven de moskee staan koffie, thee, koekjes en nootjes.’

Op 22 november 2006 schrijft een *Parool*-verslaggever over zijn bezoek aan moskee El Mouhssinine in Amsterdam-Noord: ‘Ondertussen gingen de thee en de hapjes rond, heerlijke zoetigheden, gevolgd door kruidige deegflapjes.’

Op 10 mei 2006 togen twee vrijgesproken leden van de Hofstadgroep vanuit Den Haag naar Hilversum, passeerden zonder problemen de portiers van het Mediapark waar Pim Fortuyn werd doodgeschoten en gaven aan de balie van Nederland 3 een bloemetje af voor de redactie van *Zembla*. Dit deden zij om te bedanken voor het effect van de verraderlijke reportage die dit televisieprogramma over het jokken van Hirsi Ali maakte: tot groot enthousiasme van de fundamentalistische moslimjongeren moest het vvd-Kamerlid Nederland verlaten. Die twee jongens van de Hofstadgroep, schreven de kranten genotterend: ‘...deden hun boeketje vergezeld gaan van hun kaartje, hun telefoonnummers en koekjes en chocolaatjes.’

Elke keer als ik over moslimkoekjes, -nootjes en -chocolaatjes lees, word ik een beetje misselijk. Niet omdat ik deze lekkernijen zou versmaden, maar door de schijnheilige toonzetting van zo’n artikel. Dat weet ik nu wel, dat moslims koekjes en chocolaatjes eten en hoe zij gewoon zijn hier muntthee bij te drinken. Ook bij moslimgezinnen thuis schijnt vaak een schaal heerlijkheden op tafel te staan, waaraan eenieder zich vrijelijk te goed mag doen. Neem bijvoorbeeld gerust een koekje. Of anders een chocolaatje. Of twee koekjes. Of een koekje én een chocolaatje. Met daartussendoor wellicht een nootje of een kruidig deegflapje. En heus niet

alleen tijdens het Suikerfeest. En drink daar dan muntthee bij. Geen kopje, maar een glas. Een glas heerlijke muntthee en een koekje. En nog een kruidig deegflapje met nog een nootje. Daarna dan weer een chocolaatje. Zo knust en knabbelt dat de hele dag maar door. Die moslimkoekjes worden ons door de pers gepresenteerd als waren het de bloemen in de geweerlopen van de Portugese soldaten ten tijde van de Anjerrevolutie. Voor mensen die braaf koekjes, chocolaatjes en kruidige deegflapjes eten, hoeft immers niemand bang te zijn?

Weliswaar zijn het nu nog hun gekke, zelfgebakken koekjes en veel te gekruide deegflapjes, maar als alles goed gaat met de integratie staan de moskeeën binnen een jaar of twintig vol met schalen Hollandse mariakaakjes, Belgische speculoosjes en oliebollen en appelflappen.

De paternalistische bedankjes voor die nimmer eindigende stroom kruidige deegflapjes zijn vooral zo ergerlijk omdat je aan je munttheewater voelt dat de autochtone journalist welgeteld anderhalf exotisch nootje heeft gegeten, dat hij maar met grote moeite weg kreeg. En dat rare chocolaatje heeft hij, na diep ademen, in één keer doorgeslikt. De verzoenend bedoelde kruidige deegflapjes bekwamen hem al helemaal niet en die twee slokken geurige muntthee maakten alles alleen nog maar erger.

Laten wij elkander toch respecteren! Dit betekent dat wij ook mekaars koekjes in hun waarde laten en het eerlijk zeggen als wij andermans nootjes, chocolaatjes of kruidige deegflapjes niet te pruimen vinden. Ik heb in mijn leven al meer dan genoeg genot gesuggereerd bij het zogenaamd eten van de tientallen zandtaartjes die in de jaren zeventig door mijn eigen kinderen werden gebakken. Met daarbij een kroes koud zeewater waarvan wij moesten roepen dat het heerlijke koffie was.

En precies zo worden oma en ik nu weer ingepalmd door onze kleindochter Kee Molly, die ons regelmatig trakteert op een prachtig beschilderde rubberen bosui, die zij eerst een paar keer heeft

laten stuiten in een droog plastic steelpannetje, dat lekker heeft staan sudderen op een niet-brandend houten fornuisje. Maar gelukkig smakkend laten wij de fopui van mond tot mond gaan – precies zoals een provinciale burgemeester, op bezoek in de nieuwe moskee, zich laat verleiden om nog maar eens een verlekkerde greep in de schaal koekjes, nootjes, chocolaatjes en kruidige deegflapjes te doen; intussen snakkend naar een bord vol blokjes worst en kaas met augurken en uitjes en daar dan een ijskoud biertje bij.

Toen was geluk heel gewoon

Buiten huilt de wind om het huis
 maar de kachel staat te snorren op vier
 er hangt een lapje voor de brievenbus*
 en in de tochtigste kieren zit papier.

Wij waren heel erg arm
 en niemand hield van ons
 maar we hadden thee
 en nog geen teevee
 maar wel radio en lange vingers.

We gingen nog in bad,
 haartjes nat, nog even op
 totdat vader zei:
 vooruit naar bed,
 dan kregen wij een kruik mee
 gezichten in 't behang,
 maar niet echt vanbinnen bang,
 toen was geluk heel gewoon

Buiten huilt de wind om het huis
 maar binnen breide moe een warme sjaal
 en het ganzenbord op tafel stond er
 de volgende morgen nog helemaal.
 En Nederland was groot
 en niemand ging nog dood
 en gezelligheid kende nauwelijks tijd

* *Dankzij Jan Terlouw werd 'het lapje voor de brievenbus' eenenzeventig jaar later 'het touwtje uit de brievenbus'.*

bij waxinelichtjes van Verkade.
Wij gingen nog in bad,
haartjes nat, nog even op
totdat vader zei:
vooruit naar bed
dan kregen wij een kruik mee
gezichten in 't behang
maar niet echt vanbinnen bang
toen was geluk heel gewoon

Die schooltas bleek het eerste teken
dat de zaak al was bekeken
voor zover je zonder plichtsbesef
je leven leed*
en maar wat deed

Buiten huilt de wind om het huis
maar binnen stond de kolenkit paraat
en de stoep waarop geknikkerd werd
was het belangrijkste stukje van de straat.
Ook gingen wij naar 't bos,
daar zijn wij toen verdwaald,
van de weg geraakt,
carrière gemaakt
heel die pannenkoekensmaak vergeten.
En Nederland herrees
onder Drees

* *Destijds een onvergeeflijke blunder mijnerzijds: ik schreef 'je leven leed'! Maar het is lijden-leed-geleden, en leiden-leidde-geleid. 'Ja, maar in dat "je leven leed" zit al een beetje het lijden dat hiermee gepaard gaat,' probeerde ik deze fout goed te praten.*

Fanny Blankers-Koen
die won viermaal goud in Londen
als je jokte was dat zonde
de legpuzzel was klaar
in het derde vredesjaar
toen was geluk heel gewoon
toen was geluk heel gewofoon